

ВИДАТКИ АМЕРИКАНЦІВ 6% ПОНАД ПРИБУТОК НА ПОКРИТТЯ ЖИТТЄВИХ ВИДАТКІВ ТРЕБА ДОДАТИ \$400 ДО ЗАРОБІТКІВ

Вашингтон. — Зростаючі видатки на життя змушують пересічних американців міську родину додавати до 6 відсотків, тобто по \$400 до своїх річних заробітків, як це виявляють обчислення департаменту праці за 1950 р. Бюро Робітничої статистики при цьому департаменті переводило обчислення в 10,813 репрезентативних родин у 91 більших і менших містах за 1950 рік і ствердило такий стан. За обчисленнями пересічна міська американська родина мала в 1950 р. \$4,300 прибутків після заплата особистих податків, однак прибутки не покривали видатків, які дійшли до \$4,700, а це значить, що на їх покриття треба було додати з ошатності, або просто позичити, чи роздобути яким іншим способом ще \$400. Найдошкульніше відчували ці видатки родини, що заробляють менше, звичайно бюрові робітники, бо їх життєва стопа висока, а прибутки невисока. Серед великих міст

Шахтарі у вугільних підприємствах мають десятиденне свято

Вашингтон. — Голова юніонів вугільних шахтарів Джон Л. Луїс проголосив десятиденне свято в пам'ять погиблих в шахтарських катастрофах робітників. Свято почнеться найближчої суботи, а в тому часі різні урядові матимуть нагоду прослідити, чи керівники шахт вживають всі заходи для запобігання від нещасливих випадків, які цього вимагають найновіші закони. Свято буде свого роду демонстрацією юніонів робітників перед вигасненням теперішнього контракту. У ньому візьмуть участь 475,000 шахтарів як твердого так і м'якого вугілля у двадцяти вісьмох штатах. Наслідком того прийдє втрата в вугільній продукції на яких дев'ять мільйонів тонн. У контракті передбачене таке свято на п'ять днів, однак цього року триватиме нагоду виконати два кіпці тижня і День Праці, а це разом дасть десять вільних днів. Теперішній контракт кінчатиме подекуди в вересні, а подекуди в жовтні. Для складання нових умов контракту вже ведуться переговори між юніоном і власниками шахт.

Понад дев'ятнадцять мільйонів ветеранів у ЗДА

Вашингтон. — Центральні організації ветеранів в ЗДА обчислили, що в країні тепер проживає 19,288,000 ветеранів усіх війн та військових служб під час миру. З доби другої світової війни, в ЗДА є понад п'ятнадцять мільйонів ветеранів і біля чотирьох мільйонів з усіх інших війн та з часів служби у війську під час мисливання.

\$5,000 на Н.Т.Ш. в тестаменті пок. Семена Угорчака

П. Іван Гулей з Брукліна, Н. П., виконавець останньої волі померлого недавно відомого нашого громадянина Семена Угорчака, переслав до Редакції "Свободи" таку офіційну заяву: "Покійний Семен Угорчак залишив тестамент, в якому між іншими

АЙЗЕНГАВЕР ОБ'ІДЕ ПІВДЕННІ СТЕЙТИ

Денвер. — Найенергійнішу агітацію в користь Республіканської партії, з усіх, які досі переводили якийсь небузд кандидат на президента у минулому в південних стейтах, збирається переселити Айзенгавера. Негайно після Дня Праці, отже 2 вересня він поїде літаком на день або на два діл поза лінію Мейсон-Діксон, яка фізично відділяє американські південні стейти від північних. Однак, поскільки йдеться про започаткування передвиборчої кампанії, то Айзенгавер виголошє першу промову найближчої середи після зустрічі з республіканськими губернаторами в Бойсе, у стейті Айдаго. Та першу більшу політичну промову виголосить Айзенгавер 4 вересня в Конвентіоні Залі у Філадельфії, звідки вона буде передана

АЙЗЕНГАВЕР ПЕРЕД „ПОХОДОМ НА ЗАХІД“

Губернатор Каліфорнії Ірл Воррен (зліва) конференс з республіканським кандидатом на президента Двйтом Айзенгавером в справі планованого ним „походу“ за здобуття виборців в західних стейтах. Губернатор Воррен не скривав, що Айзенгавер матиме великі труднощі та мусить докласти багато зусиль для переохлення цих традиційно демократичних стейтів на республіканський бік.

Совети відкидають пропозиції про повернення Австрії свободи

Вашингтон. — Державний департамент сповістив, що Совети відкинули пропозиції трьох західних великодержав про підписання скороченого договору, який привернув би Австрії волю й невідчужливість. Уряд СРСР, натомість, пропонує повернутися до розмов про цілість австрійської проблеми. Советська відповідь надійшла у зв'язку з одностороннім нотою трьох західних держав з домаганням відповіді на пропозиції про скорочений договір з Австрією. Це пропозиції було переслано Москві ще 13 березня й Москва не відповідала на нього. У цій ноті Англія, ЗДА і 1945 році.

Американці з Демократичної Акції за Стівенсона

Вашингтон. — Організація „Американці за Демократичну Акцію“ заявила за підтримку губернатора Адлея Е. Стівенсона як кандидата на президента і інших кандидатів Демократичної партії. Одночасно Комісія Конгресу Індустріальних Організацій для Скасування Дискримінації оголосила призначення точки про зрівняння громадянських прав, поміщеної в платформі Демократичної партії.

Федерация Праці за виключення гангстерів з юніонів

Атлантик Сіті. — Виконана Рада Американської Федерациі Праці на своєму зібранні вирішила вимістити з внутрішніх справ своїх стоваришів юніонів, звертаючись до них з вимогою перевести чистку серед своїх членів з різних злочинних елементів. Це особливо важливе в юніоні міста Нью Йорку й інших прибережних місцевостей, де люди, що виїхали з тюрем на волю, легше знаходять працю в прибережних доках і використовують цю нагоду для організації злочинних нападів на більші розміри. Тому, що юніон докових робітників має в контракті застережене право постачати робочу силу до вантаження і вивантаження кораблів, такі злочинні елементи стараються опанувати юніон, щоб використовувати її вплив для своїх незаконних цілей. Це кидас лихе світло на робітничий рух загальному й тому Виконана Рада Американської Федерациі Праці вказала юніоні позбавитися злочинних членів, а від себе заведе сильнішу контроль при надаванні дозволу на організацію нових юніонів у майбутності.

Адм. Леслі К. Стівенс, на місце Нірка в Комітеті Визволення

Нью Йорк. — Після того, як Радіо-Програми („Радіо Ліберейшен“), якою будуть Джек Кірк, колишній посол до Советів, призначений на директора урядової Психологічної Стратегічної Ради у Вашингтоні, подано було до прилюдного відома, що хтось з визначних знавців советських відносин приїде на його місце в Комітеті Визволення Народів Росії. Тепер саме проголошено, що це місце, тобто на становище голови комітету, перебрис пенсіонером віцеадмірал американської військової флотії, Леслі К. Стівенс. Він докінчить план пущення в рух Визво-

ТАНТИНА КОМУНІСТІВ ДЛЯ ЗНИЩЕННЯ РЕЛІГІЇ

Вашингтон. — Департамент стейту подав до публічного відома студію над тактикою, якою послуговуються комуністичні уряди, щоб притягнути до своєї ідеології молоді, а одночасно поневолити церкву, роблячи з них знаряддя своєї агітації. Звіт департаменту стейту, зладжений для вжитку урядових бюрократів і письменників, стверджує, що остаточна ціль комуністичної політики — це знищення релігії, однак це переводять вони не одним махом, а поступово. У першу чергу комуністи забороняють релігійне виховання молоді, а потім, отже навіть і в церквах. Молодечі організації в католицьких країнах переміщено на федерації, які мають обов'язок стати на чолі протирелігійного походу. Другий крок в цьому напрямку, як виявляє студія департаменту стейту, це зв'язок Російської Православної Церкви з советським урядом. Якщо йдеться про Католицьку Церкву в країнах сателі-

Дві стратегічні концепції в Європі

Бонн, Німеччина. — Рівномірно з практичною обороною підготовки Західної Німеччини, там розгортається теж теоретична дискусія на тему оборонної стратегії, при чому виділяється два головні концепції: французьку і „європейську“. Французька стратегія, що має головний голос в європейській оборонній спільноті, вважають, що найбільш пригодною до оборони Заходу є лінія ріки Райну в Німеччині та Голландії. Німеччина і інші стратегічні заклади французам, що вони все ще думають категоріями оборони тільки самої Франції та приблизно по лінії колишньої оборонної стратегії, скованою головню на оборону перед Німеччиною. Тепер обставини змінилися, бо Німеччина сама належить до європейської оборонної спільноти. Коли б прийняти французьку стратегічну концепцію, то це залишало б на поталу потенційно советському агресору величезні і важливі під стратегічним оглядом індустриальні простори північної Німеччини та Голландії, по втрачені яких теж оборона Франції не була б легка. В доданку це давало б верховну позицію в випадку бази до атак проти Англії.

Советська „залізна заслона“ притягає туристів в Німеччині

Бонн, Німеччина. — Від деякого часу в Західній Німеччині помічається збільшення наплив західних туристів, — при чому більшість цих туристів висловлює бажання побачити створену більшовиками „залізну заслону“, якою відгороджено советську східну зону Німеччини від західних зон. Вже раніше в багатьох місцях того східно-західного кордону побудовано барикади та всілякі перегороди, а в останньому часі описано і вивчено здовж 600-мильового кордону від Балтики до Чехословаччини широкую на 30 стейт смугу землі. Комуністична східно-німецька влада вияснила, що цю смугу виорано як „засіб безпеки проти західних шпигунів і саботажників“, бо на воєнній землі не знати сліди нелегальних переходів кордону.

Єгипетський уряд прийняв проєкт бюджету

Каїро. — Єгипетський уряд прийняв вчора проєкт бюджету країни на 1952-1953 рік на суму 588,571,480 доларів, збільшеною прибутки і видатки уряду. При цій нагоді міністр фінансів заявив, що детерішній бюджетний дефіцит, який в минулому році становив 40 мільйонів доларів, тепер вже належить до минулого, завдяки прийнятим новим урядом економічним заходам. Тимчасом міністерство закордонних справ повідомило, що нові кредиторські листи британського амбасадора сер Ралфа Стівенсона, скеровані до короля Фуада II, та беззатримки про Судан, були прийняті регенційною радою.

Італія очікує національного гимну

Рим. — Музикальні італійці починають нетерпеливості, все ще безуспішно очікуючи національного гимну, якого вони не мають від другої світової війни, позбувшись королівства і фашизму. До війни та під час війни аж до поразки італійці мали аж два гимни: державний „Королівський Марш“ та фашистський „Діафанеццу“. Після війни обидва ці гимни скасовано, — заступаючи їх тимчасово старинною революційною пісню „Гімн Мамелі“, яка з уваги на свою революційність теж не підходить на національний гимн. Недостатку гимну намагався розв'язати відомий автор „неаполітанських пісень“ Е. А. Маріо, написавши відповідний текст, який все ще очікує апробати президента та уряду.

Авербах скінчив життя самогубством

Бонн, Німеччина. — Засуджений до 90 місяців ув'язнення Філіп Авербах скінчив життя самогубством в шпиталі, де він лежав хворий. Він написав до своїх дружини, що не може жити із знаком ганьби на своїй честі. Авербах засудили за неправильність у його канцелярії, коли він був головою уряду для відшкодування жидівським жертвам Гітлерівського режиму. При кінці судової розправи обвинувачений сказав, що судова розправа вели справедливо, але сам вироком назвав терором. Крім Авербаха засудили ще трьох інших обвинувачених. Судова розправа велася п'ять місяців. Організувався був окремий комітет, в якому були і американські приятелі Авербаха, який стався, щоб справу Авербаха передати а м'єри канському суду, але тодішній високий комісар ЗДА в Німеччині Миклойд відкинув те домагання комітету. Це була перша судово розправа, після війни, в якій німецький суд судив жидів — своїх громадян. Авербах був арештований 1932 р. втік до Бельгії, де його 1942 р. Гештапо вдарує арештувати, і він сидів в концетраційних таборах в Освенцімі та Бухенвальді.

ВАЖЛИВІ КИТАЙСЬКО-СОВЕТСЬКІ НАРАДИ В МОСКВІ

КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ОЧОЛЮЄ ДЕЛЕГАЦІЮ; ВІЙСЬКОВІ І ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ НА ПОРЯДКУ НАРАД; МОЛОТОВ ПРИВІТАВ ДЕЛЕГАЦІЮ В СОВЕТСЬКІЙ СТОЛИЦІ

Москва. — В неділю 17-го серпня приїхала до Москви велика комуно-китайська делегація, що складається з 15 осіб, переважно військових і господарських експертів, та яку очолює прем'єр і міністер закордонних справ Чоу Ен-ляй, щоб відбутися із советським урядом важливі наради для доповнення і поширення советсько-китайських взаємин, встановлених договором взаємної допомоги і приязні з 1950-го року. Китайську делегацію, що прибула до Москви літаком та в складі якої, крім прем'єра, є теж заступник комуно-китайського шефа штабу — Фен. Соу Ун та інші високі представники комунистичного режиму, привітали на аеродромі найвищі представники советського уряду, між ними заступник прем'єра Вячеслав Молотов і Атаназій І. Мікоїн, як теж маршал Н. А. Булганін та інші представники советської армії, флоту і авіації. Комуно-китайський прем'єр, відповідаючи на привітання, підкреслив важли-

Червоні в Кореї знову протестують

Токіо. — Комуністичні зв'язки на конференції в Панмунджон в справі перемир'я в Кореї передали вчора альянтським зв'язкам нову ноту, протестуючи проти порушення альянтською авіацією нейтральної території на півночі Панмунджон. Велі за тим комуно-китайська радіосистема в Пейпіні повідомляла, що червоне командування в Кореї переконало, що альянти своїм „постійним порушенням“ нейтральності терену переговорів намагалися розбити ці переговори. При цій нагоді радіосистема погрожує, що на випадок зрівняння переговорів північно-кореєйськї війська і комуно-китайськї „добровольці“ готові завдати альянтам „нищівний удар“. В Комуністичному протесті сказано, що альянтські літаки —

Німецькі комуністи послугуються шпигунами для харчової ब्लюнади Берліну

Берлін. — Німецькі комуністи із Східного Берліну зорганізували цілу банду шпигунів, які стежать за тим, щоб селяни не ввозили овочів, картоплі ані інших харчів до Західного Берліну. Цю акцію ведуть комуністи повною силою, щоб Союзники мусіли ввозити всі харчі до німецької столиці. Управа комуністичного Берліну гратувалася шпигунам, які помогли їм утримувати тиж купців, що продавали харчі мешканцям Західного Берліну. Досі харчі приходили з усіх сторін до столиці, але від деякого часу комуністи переконали доставити харчів, бо бажають спричинити там харчову кризу.

Понад 30 людських жертв повені в Англії

Лондон. — Наглі зливи в північно-західній Англії спричинили несподівану повінь місцевих річок і потоків, що нанесла багато матеріальних втрат. Повінь залила багато повно літній курорт Бланта, внаслідок чого 24 особи загинули а 7 осіб не віднайдено. Сотні воляків, полісменів і робітників та пожежників намагались тепер очистити місцевість від намулу та бодяк частинно направити заподіяні шкоди. В цілій Англії почалася збірка фондів на допомогу поводам.

ЕСПАНИЯ НЕ ХОЧЕ ПУСТИТИ ВІВЧАРІВ ДО ЗДА

Мадрид. — Почуття образи ЗДА в Іспанії спричинило те, що еспанський уряд не хоче видати віз 405 іспанським вівчарам. Американські власники овець вважають, що еспанські вівчарі найкраще надаються до праці в ЗДА. Минулого року приїхали були 125 вівчарів з Іспанії, а тепер еспанський уряд домагасться окремих індивідуальних контрактів. Представники ЗДА заявляють, що вони не підписують таких контрактів з робітниками, що приїжджають як імігранти. ЗДА прокує збірний контракт. Як Іспанія не випустить своїх вівчарів, то робітники разом з департаментом рільництва вважають воєну за стратегічний матеріал.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the
Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City,
N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section
1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.00	Six months	\$5.00
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Ситі і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

АЙЗЕНГАВЕР ЗНОВУ ВИГРАВ

Найбільшою політичною сенсацією в цій країні з кінцем минулого тижня було відхилення ген. Двайтом Айзенгавером, республіканським кандидатом на президента США в найближчих виборах, запрошення від президента Трумана на відвідини в Білому Домі, під час яких представники уряду, зокрема голова об'єднаних шефів штабів збройних сил, ген. Омар Бредлі, та шеф Центральної Розвідки Агенції ген. Бедел Смит, мали поінформувати ген. Айзенгавера про „теперішнє положення в світі“. В політичних колах країни вважають цей крок ген. Айзенгавера його черговою найбільшою перемогою, після особистої перемоги на Республіканській конвенції в Шікаго.

У зв'язку з цим запрошенням та його відхиленням виникла ціла низка непорозумінь і суперечностей, а описи заяв і спростувань. Справа в загальному представляється так: На нарадах уряду з початком місяця вирішено запросити демократичного і республіканського кандидатів на президента до Білого Дому та поінформувати їх про стан теперішньої американської закордонної політики. Насамперед запрошено демократичного кандидата, губ. Едлі Стівенсона, нічого йому не кажучи про план запросити на такі наради теж республіканського кандидата ген. Айзенгавера, як теж не повідомляючи Айзенгавера перед запрошенням Стівенсона. Стівенсон був у Білому Домі і Айзенгавер використав цю подію на критичні заваги, що теперішній демократичний уряд намагається цілком зв'язати нового демократичного кандидата з усіми концепціями теперішньої політики і її помилками. Запрошення Айзенгавера до Білого Дому пізніше, хоча воно було вирішене одночасно із запрошенням Стівенсона, дало притоку до твердження, що на це запрошення вступили власне критичні заваги Айзенгавера.

Ген. Айзенгавер, відхиляючи чимно запрошення президента Трумана, мотивує це головним тим, що в американській політиці не зайшли жадні зміни в останньому часі, які могли б назвати станом „національної загрози“ та які диктували б необхідність зорієнтування в ситуації обидвох кандидатів. З другого боку, Айзенгавер застерігає собі право вільно критикувати всі політичні потягнення теперішнього уряду, тоді, коли втиснення його в теперішню політику уряду могло б обмежувати це його право. Генерал, натомість, з відчуженістю приймає пропозицію президента Трумана, що Центральною Розвідка Агенції щотижня висилатиме йому інформацію про положення закордоном, але й в цьому випадку він застеріг собі право „вільно критикувати“ політику демократичного уряду.

В американських пресових коментарях та в інших публічних виступах добується в цілій події велику тактику перемоги Айзенгавера і республіканців. Цю першу більшу передвиборчу перемогу республіканців ще тільки більшу помилка демократів в цій справі. Артур Крок, коментатор Нью Йорк Таймсу з Вашингтону, дивується, як демократи та їх професійні і принагідні політики та радники могли допустити стільки помилок в цьому одному випадку, маючи за собою стільки практики і досвіду. При цьому інтересно, що з цих критичних коментарів виключається самого президента Трумана, якому признається тільки такт і добру волю держати обох кандидатів на майбутнього керівника американської політики в курсі справ, без будь-яких взаємних зобов'язань. Так само підкреслюється, що ціла подія має виключно передвиборчий характер і відмову Айзенгавера від відвідини в Білому Домі аж ніяк не можна вважати за відмову республіканців від самого принципу порозуміння і співпраці обох партій в законних справах. Це підкреслює і ген. Айзенгавер у своїй відповіді президенту Труманові, заявляючи, що він не відхилив би його запрошення, коли б в цьому була вмішана „безпека Злучених Держав“.

Проблема соціального забезпечення

Проблеми соціального забезпечення актуальні в ЗДА вже від довгого часу. Проте сама конституція ЗДА, яка забезпечує повну свободу одиниці — що в інтерпретації деяких соціологів та економістів означає, що сама держава це кінцеве зло, яке лише зв'язує свободу одиниці — не дуже сприяє системі соціального забезпечення. Останні інновації самого американського уряду в цьому напрямі зустрілись із гострою критикою опозиції, яка вважає ці заходи добровільним зворотом до соціалізму. Деякі журналісти, яким великі журнали віддають цілі колонії (і звідти їх називають „калониїстами“), зв'язали за роботу бухгалтерів і точно обчислюють, скільки в останніх роках, коли по пройшли деякі закони в ділянці соціального забезпечення, американська держава втратила грошей на допомогу і скільки людей на цю допомогу зголосилося. Правда, ці колоністи не цікавилися зовсім проблемою потреби такого соціального забезпечення; вони тримаються теоретично конституційної свободи, що кожна людина має право і відповідальність здобути собі своє життя і забезпечити себе на випадок нездоброти до праці й безробіття, як теж оплатити собі зі свого заробітку всі ті потреби, що їх покрити соціальне забезпечення. Вони, розуміється, не займаються проблемою допомоги на час безробіття для тих, хто не має ніяких опадностей, чи проблемою лікування тих, яким заробити на цю коментарів не вистачає, чи врешті питанням старечої пенсії для тих, хто не зміг впровадити свого життя здобути таке майно, щоб мати забезпечений прожиток на старість. А вже й на думку не приходить їм, що саме з цієї старечої пенсії зможуть скористати ті з-поміж новоприбулих, які ще перед закінченням 65-ти років життя зможуть бодрі півтора року перепарувати, вичаплюючи оподаткування на соціальне забезпечення.

Та Злучені Держави не осамтніли. Широке застосування соціального забезпечення в країнах Європи не може залишитися без впливу на американське життя. Що більше — з уваги на посилену участь Америки в міжнародному житті, як політичному, так і неополітичному — деякі проблеми світового значення стають актуальними в американській державі, не зважаючи на те, чи хоче ними займатися правління, чи навіть само американське суспільство.

Міжнародна Організація Праці на недавньому засіданні в Женеві, де було заступлено 65 держав, прийняла умову, яку названо: „Мінімальні норми соціального забезпечення“. В об'єм цих мінімальних норм входить теж забезпечення на випадок хвороби працівника — значить, хворий робітник, чи його рідня має право на забезпечення на час хвороби так для запобігання хвороби, як і для лі-

кування, з вагітністю, породами та їх наслідками включно.

В засіданні цієї міжнародної організації брала участь теж і американська делегація і вона голосувала за умовою. Цю умову мусить ратифікувати американський Конгрес — якщо він її ратифікує двома третинами більшості голосів — тоді ця умова стає законом у ЗДА. Це, розуміється, була б ціла „революція“ для Злучених Держав. Бо коли Злучені Держави ратифікують цю умову, тоді — за вимогами цієї умови — треба державних лічниць, державною контрольованих лікарських видівин та державною забезпеченого лікування. Не лише американські лікарі, але й велика частина суспільства цього не хоче. Подібний проєкт подав уже давніше Оскар Евінгс і Конгрес його

Микола Чубатий

Відношення до Росії в п'ятиформах американських партій

II.
(Докінчення)

В обличчя такого абсолютного мирного наставлення американської політики до комуністичного світу, зокрема до російських більшовиків, та з другого боку у зв'язку з теоретичними засадами обох великих партій про право навіть потребу допомагати всім народам світу стати суверенними панамі своєї долі, стає ясно, що маємо до діла з чисто теоретичними міркуваннями, без ніякого практичного примінення. Про це найкраще свідчить відношення обох платформ до двох комплексів актуальних справ: визволення європейських сателітів Москви та до справи визволення народів, поневолених Москвою в самому Союзі.

Ми вже зазначали, що демократична платформа обіцяє допомогти об'єднати Німеччину. Це мало б статись мирними засобами. Як це осягнути, платформа не говорить.

„Ми не залишимо, говорять, далі платформу, коліс вільних народів Центральної та Східної Європи, які тепер стогнуть під тиском Кремля в наслідок порушення Совєтським Союзом найбільше вродистих приречень в Тегерані, Ялті та Потсдамі“.

Ствердження народобвистав, докучаючого на цих націях, зобов'язує Демократичну партію ратифікувати конвенцію про дженосайд. „Ми очікуємо дня, говорять далі, ще демократична платформа, Польщі та другим поневолено-коли буде привернена волею Совєтським народам, включно з Чехословацькою, Румунією, Угорщиною, Болгарією, Албанією, Литвою, Естонією, та Латвією, як теж інших народів в Азії під со-

відкинув. Своє становище висказали лікарі устами приватного на засіданні Леонарда Кальгуна, який сказав:

„Доки особиста свобода й особиста відповідальність складається на наш спосіб життя, ми протинемося в принципі пропонуваній умові соціального забезпечення“.

Та делегати державного департаменту голосували в більшості за умовою. Тепер ця справа напевно прийдє до американського Сенату і „опозиціонери“ вже ведуть заставу кампанію, щоб недопустити до ратифікації цієї міжнародної умови. Самозрозуміло. Коли для європейських народів ця умова може видатись ще й „замалою у змісті“, для американського суспільства вона несе засадничі зміни в одній ділянці соціального життя. Але чи вдасться утримати старі порядки у цій ділянці, коли само життя вимагає змін? Коли б навіть Сенат відкинув ратифікацію цієї умови, сама ця проблема не зійде зі сцени актуальності — а може стане ще більш актуальною.

T.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

(Закінчення на стор. 3-тій)

Роман Рахманний

ЩО РОБИТИ?

Що загаль українців по цей бік „залізної куруни“ усвідомлює собі свою зв'язаність з Україною і почуватись за деяких обставин супроти неї, то про це мабуть нічого й говорити. Не тільки в газетах, прочитано, але й у розмовах наших робітників у Канаді чи ЗДА почуємо, що „не для особистих вигід ми опинились на чужині, але для свідчення в українській справі, для її оборони й репрезентації перед світом“.

Зате ледве чи почуємо відповідь на запит: Що нам робити, аби належно сповнити ці добровільні наклади на себе обов'язки?

Для людей із „партійними окулярами“ заставою над такою проблемою навіть зайва. Але для свідомих українців, що більш вдумливо розглядають нашу дійсність, відповідь на питання — Що робити? — має основне значення. Від неї бо залежить теж осуд, чи ми взагалі можемо звати себе „амбасадором“ української справи, що ним охрищено всіх українців поза межами України. Тимчасом уже само слово „амбасадор“ підсвою нам відповість.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

Амбасадор — значить репрезентат якоїсь країни, захисник її інтересів перед урядом іншої, пропагатор справи свого народу перед іншим народом. Заки хтось приймає на себе такі обов'язки, мусить усвідомити собі, кого він репрезентує, які інтереси захищатиме і яку політику буде здійснювати. Не стане ж бо дипломат речником уряду, якого він не визнає, з яким не має і не хоче мати зв'язку, а ситуації своєї країни не знає і не бажає пізнати.

(Закінчення на стор. 3-тій)

ту „Україну“, що в особах т. зв. УРСР лише пороги Кремля, але ту Україну, яка в колосах і в земляниках УПА, в школах і в підпільних Церквах, в совєтсько-російській шнелі та в підпільних друкарнях, в фабриках і в політичних підпільних формаціях нездолано ставить чоло Москві.

А ця Україна дуже мало (якщо не нічого), має спільного з учорашиніми привадами еміграційних партій. Тільки, що вони — за малими винятками — не спостерігають цього.

Щоправда це, явище не чуже й іншим еміграціям — польській, чеській, мадярській і ін. І серед них з політико-мрійлими про свій тріумфальний в'їзд у звільнену батьківщину, що їм вони заставляють достоту такою, якою залишили її тому 10 чи 30 років.

Та це ніяк не уповноважений нас думати, що в Україні час зупинився на 1920-ому, 1929-ому чи 1941-ому роках та, що з них заокреплено і все життя. Бо тим ми себе дискваліфікуємо як „амбасадорів“ перед своїм власним народом, як теж і перед тими, перед якими хочемо його репрезентувати.

Ще до свого в'їзду в призначену країну амбасадор мусить мати окреслене знання її народу, її економічно-політичної ситуації, основних тенденцій політики її уряду. В часі свого побуту в тій країні він даліше її вичає та інформувує свій уряд. Без цього його праця не матиме успіхів, хіба випадково.

З наших еміграційних писань не видно, щоб наші публіцисти (позду дуже нечисельні) вийняли якось основно досліджували країну поселення „тисячоголового українського амбасадора“. Тому наш читач з зданим на дешевий статті дешевих журналістів, які нерідко в даній країні ніколи не бували або поселилися там недавно.

Ось класичний зразок: в одній горотоній українській газеті в нрці статей про ЗДА виказувано безвартісність американської преси, фільму, виховання молоді, освіти тощо. Про, освіту м. ін. сказано буквально, що вона „знаходиться в оплаканому стані“, а „80% фільмів заохвалює злочинність“. Ці ревеліції автор статті подає за... польською газетою „Нови Сьвят“.

Правда, в демократичній сфері світу навіть і таке писати вільно. Однак ми більш як сумніваємось, чи так писання з доцільністю і згідно із ролею „амбасадора української справи“; а з другого боку — чи воно з „вірним мисленням“ дійсності. Бо щоб бути українським амбасадором, наша еміграційна спільнота мусить найперше мати перед очима об'єктивну дійсність а не упереджений журналістичний уривок.

Якщо ми дійсно щиро бажасмо сповняти ролю свідка в українській справі, і обох сторін її репрезентанта, то мусимо вчуватись в дійсність і відповідно до фактів діяти. Йдеться про дійсність в Україні та ситуацію в країнах нашого поселення.

В Україні дійсність така, що все там іде своїм шляхом і без нас; і пасивний спротив Москві, і політично-військова боротьба з нею, і життя витворює новий тип українця, на світогляд якого ми, емігранти, не маємо впливу. Щоб його репрезентувати, треба бути з ним у якомусь зв'язку, а не тільки перечити його бажаннями і потребам.

Ситуація в світі така, що все там може спокійно іти своїм шляхом і без нас, якщо не пізнаємо як слід даних країн та відповідно до тамтешніх обставин не зформуюмо нашої позитивної, планової і дуже активної політики, якої потребує залишений нами наш Батьківщина.

старого Зубера, виставляється мені, що йду з візкою до багатого феодала-буржуа. Ваша лісничка, пане Зубер, на правду крапа від графського замку. Як яв її прекрасну збудувати, як стилізо. Ой, ой, верхова вілла серед лісу, ні не вілла, а замок з вежками, обмерзалими зубчиками, частістім крутом, містою. Краса. Гарно тут у нас.

(Продовжувати буде).

Іван Смолий

БУДІВНИЧИЙ СОНЯШНОГО ПРОСПЕКТУ

(Оповідання)

(3)

Вони присіли обидвоє, на м'яст збенкетовані будмак, про яловий час, що його відчували, глянючи на себе.

— Слухай, — промовив він. — Тут почалося наше життя. Звідси поплило воно, як та вода пливе. І якщо сьогодні наше життя безрадніє й сумне, вернемося до самого джерела і прождемо далі все, щоб знайти те місце, де пристанула весела струя, заграла в намулі. Може очинимо її...

Вона дивилася на нього вражена кряк, вона аж відсахнулася від нього, мов не прожита раз трох десятків. — Мені теж важко — промовив він глухо. Кілька останніх років зігнуло й мене. Так, Роберт! Роберт! Ти ти...

Вона закрила обличчя руками, наче лякалася удару, вона схилилася і так застигла, занімала. Так, це правда!

залишив їх ненадібно, вона вже не сумнівалася: щось було не гаразд. Вона пригадує собі, як вернулася додому. Роберт аж двічі не було і вони губилися в здогадах, що сталося, розсилаючи на всі сторони телеграми. Вона переїжджала, а чоловік плівав у свою робітну переглянувши пошту. Вона зайшла туди ненадібно і зупинилася вражено у дверях. Якійсь замесливши на її появу, її здавалося, наче ховається щось перед нею. А його обличчя було таке змінене, бліде і голос дивний. Він навіть не мав сил глянути їй в очі, коли запитала, що нового з пошти.

— Ось, поглянь. Нічого іншого — казав він тоді, не дивлячись на неї.

Потім вони шукали надаремно сина. Потім нараз Зубер подав їй вістку, що Роберт записався у моряки і виїхав вже тиждень тому.

— Як ти це знаєш? — Люди мені донесли! — Люди? Хто?

Вона хотіла бачити цю людину, що востаннє говорила з її сином, вона вимагала того, а чоловік мовчав безпорадно.

Вона не могла зрозуміти цього. Роберт, її найрідніша дитина, такий добрий, чудовий хлопець, не може ж кинути її так, без слова? Невже ж навіть листа не написав на прощання? Чому така жорстокість і несправедливість? І так вже тільки, місяці, ба й роки.

Тижні, місяці й роки вижидала вона листів. Щодини чекала тієї хвилини, коли сутула постать листоноша стає перед їх брамою, задзвонить. Тремтливими руками перекидала сама листи, шукала знайомого почерку й писала.

— Нічого більше? — Ні, пані.

Пі обмінювали, вона відчувала те. І коли тепер рука Зубера занурилася в кишені, вона ждала споклохано.

— Так, я скривав перед тобою дещо. Я мусів скривати все. Ось...

Він подав їй приготованого листа і відвернувся, щоб не бачити, як тремтять її руки, як блідне, читаючи кілька коротких рядків від сина. Ще з-перед двох років. Процального листа від Роберта, що

його читав сотні разів. З коротким, уривчастим повідомленням, що кидає родичів, що довідався, що батьківське майно придбане нечесним способом і він не хоче бути його спадкоємцем. Що йому дуже жалко матері, але він не писав до неї, бо обидвоє їх любить однаково трігачно і не бачить тут злочини дальшого листування.

Лист незакінчений. Хлопець не стало слів. Його розхристані підпис говорив про все безодню розпачі й мук запальної ідеалістичної натури юнака, що його з такою увагою й любов'ю виховували.

Вона мабуть плакала, але він не мав відваги глянути з цієї сторони, він дивився кудись у дальну і заговорив згодом приглушеним голосом.

— Ти тишиш наше дитинство. Ми росли майже разом. Я пригадаю собі, як батько забрав мене одного разу зі собою у двір. Ми ждали на твого батька. Нагло вибігли дити з двірських кімнат. Мала хорювала дівчинка з червоною кокардою, а в слід за нею гнався хлопчина, старший від неї, вигукуючи щось зазвато.

Це ти гуляла з Роменом. Він пристанув на недалеку нас, а потім втекли назад, і мені було так жалко, що не можемо бачити вас більше. Потім почалася наука. Ромен пішов у школу, ген аж у велике місто. Шалені думи огорнули тоді старого Зубера, мого батька. Цилими днями раділа вона з матір'ю, підраховували. Я був у них одинак. І батько порішив, що я теж піду в школу, що все посвятив, щоб їх дитина вишла в люди. Мене приладили, зодягли краще і відвезли в місто.

Роки йшли, я вчився, хоч не в тій самій школі, що Ромен, але ми разом вертали на свята, разом виїздили. Тимло, як одного разу твій батько запропонував великодушно, щоб мене не везли окремою підвозом, а можу присісти у їх фастоні, там же довол

